

NEČEKANÉ PARALELY ANEB PROUDY SKRYTÉ POD POVRCHEM MOCENSKÝCH ZMĚN

Jan Dobeš

Příspěvek se zabývá tendencemi, které se v české společnosti objevovaly od poloviny třicátých let minulého století a potom skrytě působily v následujících letech. Základní pilíře, o které se moderní česká společnost od svého vzniku v 19. století opírala, byly otřeseny již před druhou světovou válkou. Začínaly se formovat nové rysy politického systému, hospodářského uspořádání, sociálních poměrů, pojetí kultury i celkové společenské atmosféry. Dramatický vývoj rámovaný Mnichovem, druhou republikou, vznikem protektorátu, okupací, osvobozením a posléze únorem 1948 tyto změny urychlil. Záměrem příspěvku je ukázat, že pod povrchem těchto politických převratů působily kontinuální transformační procesy. I když se rozdílné režimy této doby prezentovaly velmi odlišně, vykazovaly překvapivé vnitřní podobnosti. Navzdory těmto kvalitativně novým rysům se ovšem nezdá být vhodné mluvit o totalitní epoše ve smyslu klasické teorie totalitarismu.